

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန
ကုသရေးဦးစီးဌာန

COVID-19 ရောဂါ သံသယလူနာများနှင့် ရောဂါပိုးတွေ့ရှိသူ လူနာများအား
လူနာတင်ယာဉ်ဖြင့် လွှဲပြောင်းပေးပို့ရာတွင် လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန်
လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်
(Version 1.0)

Version - DoMS/COVID-19/Ambulance/Version 1.0-2020

Date - 11 May 2020

COVID-19 ရောဂါ သံသယလူနာများနှင့် ရောဂါပိုးတွေ့ရှိသူ လူနာများအား လူနာတင်ယာဉ်ဖြင့် လွှဲပြောင်းပေးပို့ရာတွင် လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်

လူနာများအား ရွှေ့ပြောင်းရာတွင် ရောဂါကူးစက်မှု မရှိစေရေးအတွက် ဖော်ပြပါလုပ်ငန်း လမ်းညွှန်များအတိုင်း တိကျစွာ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ -

- (၁) COVID-19 ရောဂါနှင့် ပတ်သက်၍ စောင့်ကြည့်လူနာ (Person under investigation ‘PUI’) များကို ရောဂါပိုးတွေ့ရှိနိုင်သူအဖြစ် သတိပြုသယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်း ပြုလုပ်ရပါမည်။
- (၂) လူနာ သယ်ယူပို့ဆောင်မှုပြုလုပ်ရာတွင် သွားရောက်ပို့ဆောင်မည့် ဆေးရုံ/ဆေးကုသမှုဌာနသို့ ကြိုတင်အကြောင်းကြား(ကြိုတင်အကြောင်းကြား)၍ ညှိနှိုင်းပြီး လိုအပ်သည်များ ပြင်ဆင်ပြီးမှ ပို့ဆောင်ရပါမည်။
- (၃) လူနာအား လွှဲပြောင်းပေးပို့ခြင်း မပြုမီ အရေးပေါ် လိုအပ်မည့် ဆေးကုသမှုများကို ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ စီစဉ်ပေးလိုက်ခြင်းကို လွှဲပြောင်းပေးပို့မည့် ဆေးရုံ/ဆေးခန်းမှ ပြုလုပ်ရပါမည်။
- (၄) လူနာအား သယ်ယူပို့ဆောင်မည့် လမ်းကြောင်းကို ရွေးချယ်ရာတွင် အချိန်တိုပြီး လူနာအတွက် သက်တောင့်သက်သာဖြစ်စေမည့် လမ်းကြောင်းကို ရွေးချယ်ရပါမည်။
- (၅) လိုအပ်ပါက ဆေးကုသမှုဆိုင်ရာ ကူညီပေးနိုင်ရေးအတွက် လူနာအား သယ်ဆောင်သွားမည့် လမ်းကြောင်းရှိ ဆေးရုံများသို့ ကြိုတင်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရပါမည်။

(၁) လူနာတင်ယာဉ်

- (က) လူနာအား သယ်ယူပို့ဆောင်မည့်ယာဉ်သည် **အနည်းဆုံး** စံညွှန်းမီလူနာတင်ယာဉ် Standard Ambulance ၏ စံနှုန်းပြည့်မီရပါမည်။
- (ခ) Category C (Severe acute respiratory infection-SARI) လူနာအမျိုးအစား (သို့မဟုတ်) အထူးကြပ်မတ်ကုသမှု လိုအပ်သောလူနာ ဖြစ်ပါက သယ်ယူပို့ဆောင်သော

ယာဉ်သည် Advanced Ambulance ၏ စံနှုန်းများ ပြည့်မီသည့် လူနာတင်ယာဉ် ဖြစ်ရပါမည်။

- (ဂ) လူနာအား သယ်ယူပို့ဆောင်မည့် လူနာတင်ယာဉ်သည် လေဝင်လေထွက်စနစ် ကောင်းမွန်သောယာဉ် ဖြစ်ရပါမည်။
- (ဃ) လူနာတင်ယာဉ် မောင်းနှင်ခန်းနှင့် လူနာခန်းကို အခန်းကန့်သတ်ထားရပါမည်။

လူနာတင်ယာဉ်နှင့် အသက်ကယ်ပြုစုကုသမှုပြုလုပ်ရန် လိုအပ်သော အခြေခံပစ္စည်းများ ပါရှိရပါမည်။ (နောက်ဆက်တွဲ (က) တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။)

(၂) လူနာတင်ယာဉ်ဖြင့် လိုက်ပါမည့်သူ

- (က) လူနာအား သယ်ယူပို့ဆောင်မည့်သူ အနည်းဆုံး (၂)ဦး လိုအပ်ပြီး အဆိုပါပုဂ္ဂိုလ်များသည် COVID-19 ရောဂါ၏ ကူးစက်မှု သဘောတရားများကို နားလည်၍ အသက်ကယ် ပြုစုကုသမှုကို နားလည်တတ်ကျွမ်းသူများ ဖြစ်ရပါမည်။
- (ခ) လိုက်ပါမည့်သူအရေအတွက်ကို နည်းနိုင်သမျှ နည်းအောင် စီမံခန့်ခွဲရမည်။
- (ဂ) လူနာတင်ယာဉ်ပေါ်သို့ လူနာ၏ မိသားစုများ အပါအဝင် မသက်ဆိုင်သူများ လိုက်ပါခြင်း မပြုရပါ။
- (ဃ) ရောဂါအခြေအနေပြင်းထန်သည့် လူနာနှင့် ကုသမှုလိုအပ်သည့် လူနာများအတွက် လွှဲပြောင်း ပေးပို့မည့် သက်ဆိုင်ရာ ဆေးရုံမှ ဆရာဝန်တစ်ဦး၊ သူနာပြုတစ်ဦး လိုက်ပါပို့ဆောင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။
- (င) လိုအပ်ပါက လူနာအား အသက်ကယ်ကုသမှုပြုလုပ်နိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာ ဆေးရုံများနှင့် ဆက်သွယ်၍ ကုသမှုအထောက်အကူပြုနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ရပါမည်။

(၃) Personal Protective Equipment (PPE)

- (က) လူနာအား ထိတွေ့ကိုင်တွယ်မည့်သူအားလုံးသည် Personal Protective Equipment (PPE) ပြည့်စုံစွာ ဝတ်ဆင်ရမည်။ PPE တွင် N95 Mask သည် အရေးကြီးဆုံး ဖြစ်ပါသည်။
- (ခ) အသက်ရှူလမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ ရောဂါလက္ခဏာ ရှိသော လူနာကို Surgical Mask တပ်ဆင်ပေးရမည်။ (Gown ဝတ်ဆင်ရန် မလိုအပ်ပါ)
- (ဂ) သယ်ပို့သည့် လမ်းကြောင်းတွင် မလိုအပ်ဘဲ ရပ်တန့်ခြင်း၊ နားခြင်း မပြုလုပ်ရပါ။
- (ဃ) လူနာအား ယဉ်ကျေးပျူငှာစွာ ဆက်ဆံပါ။
- (င) လူနာအား လွှဲပြောင်းပေးအပ်ပြီးပါက သတ်မှတ်ထားသော နေရာ၌သာ PPE ကို စနစ်တကျ ပြန်ချွတ်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

(၄) စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲခြင်း

- (၁) လူနာအတွက် အသုံးပြုခဲ့သော စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများကို သတ်မှတ်အရောင်များအတိုင်း (ဆေးထိုးအပ်ကဲ့သို့ ချွန်ထက်သောပစ္စည်းများကို အနီရောင်ပုံး (သို့မဟုတ်) ချွန်ထက်သော ပစ္စည်းထည့်သည့် ပုံး၊ PPE အပါအဝင် အခြားစွန့်ပစ်ပစ္စည်းများကို အဝါရောင် အိတ်ကို နှစ်ထပ်အသုံးပြုခြင်း) ထည့်သွင်းခွဲခြား၍ အမှိုက်အိတ်ပေါ်တွင် ဇီဝအန္တရာယ် အမှတ်အသား (Biohazard Symbol) ထင်ရှားစွာ ဖော်ပြထားရန် ဖြစ်ပါသည်။

(၅) ပိုးမွှားသန့်စင်ခြင်း

- (က) လူနာတင်ယာဉ် ပိုးမွှားသန့်စင်ရန် PPE အပြည့်အစုံဝတ်ဆင်၍ လူနာသယ်ယူသည့် ကာလအတွင်း လူနာနှင့် ထိတွေ့မှုရှိသော ညစ်ပေလာသည့် မျက်နှာပြင်များအားလုံးကို Alcohol \geq 70% သို့မဟုတ် 1:50 Hypochlorite Solution (1,000 ppm) ကို Spray ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဆေးရည်ဆွတ်ထားသော အဝတ်ဖြင့်လည်းကောင်း သေချာစွာ သုတ်ပြီး (၁၀)မိနစ်ထားပါ။ ထို့နောက် ရေဝတ်ဖြင့် ထပ်မံ သုတ်ပါ။

References:

- (၁) ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန(ယခင်အခေါ်အဝေါ်)
ပုဂ္ဂလိကကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာဗဟိုအဖွဲ့ ၏ (၁၆-၃-၂၀၂၀)ရက်စွဲပါ
အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ်၊ ၂၉/၂၀၁၅
- (၂) ရန်ကုန်ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီး၏ COVID-19 positive cases: Transport Services to
Designated Hospitals, Yangon Region
- (၃) Prehospital Emergency Medical Services (EMS) COVID-19
Recommendations, PAHO
- (၄) ကုသရေးဦးစီးဌာန၏ COVID-19 ရောဂါနှင့် ပတ်သက်၍ ဆေးရုံများတွင် ရောဂါကူးစက်မှု
ကာကွယ် ထိန်းချုပ်ရေး လုပ်ငန်းလမ်းညွှန် (Version 3)
- (၅) 2019-Novel Coronavirus (2019-nCoV) ကူးစက်မှု ရှိ/မရှိ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု ခံယူနေရသူ
(Person Under Investigation) (သို့မဟုတ်) ရောဂါကူးစက်မှု အတည်ပြုပြီးသော
သူများထံမှ အခြားသူများသို့ ရောဂါမကူးစက်စေရေးအတွက် ပိုးမွှားသန့်စင်ရေး
(Decontamination & Disinfection) လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ (၁-၂-၂၀၂၀)
- (၆) Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) ဖြစ်ပွားနေစဉ် ကာလအတွင်း ကျန်းမာရေး
စောင့်ရှောက်မှု လုပ်ငန်းများမှ ထွက်ရှိသော စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများကို စနစ်တကျ စီမံခန့်ခွဲခြင်း
လုပ်ငန်းလမ်းညွှန် (Version 1.0)(၇-၄-၂၀၂၀)
- (၇) ဆေးတက္ကသိုလ်(၁)ရန်ကုန်၊ အရေးပေါ်ကုသမှုဆေးပညာဌာန၏ Lecture powerpoint on
Ambulance Equipment and Application in Pre hospital care training

COVID-19 ရောဂါ လူနာအား သယ်ယူပို့ဆောင်မည့် လူနာတင်ယာဉ်တွင် ပါဝင်ရမည့် အခြေခံပစ္စည်းများ

- Blood pressure cuff
- Stethoscope
- Pen light
- Pulse oxymeter
- Thermometer
- Glucometer
- 2 sets of oropharyngeal airways “size 0-5
- 2 sets of nasopharyngeal airways “ size 6-8
- Hand held or electric suction device
- 2 portable oxygen cylinders (capacity for 15L/min for 30 minutes
- Sufficient on board oxygen supply for enough time of transport.
- 5 adult and child non breather oxygen masks
- 5 adult and child nasal cannula
- 2 adult and child bag valve mask (Ambu bags)
- AED “ automatic Electrical Defibrillator
- Emergency box with necessary medicines and syringes